

(א) [מוספתא פ"ג, ט] (ב) מס' סופרים פ"ח ה"ד ע"ש וז"ע, (ג) סנהדרין י' נ"ג] מוספתא לעיל כא: ד"ה כנגד, (ד) [סוכה יד: מ"ו י"ט, סנהדרין י"ג, (ה) [היו"ט ח': כ"ח] (ו) [מוספתא פ"ג, ט], (ז) [פ"ח ה"ד], (ח) [שבת פ"א, ט] (ט) [נ"ב צ"ה], (י) [שם, ט] "למלאכת כרת. מהרש"א, (י"א) ויע' מוספתא ע"ז ח. ד"ה יעקב כ"י אצל יעקב מינאי ד"ר אבהו וכו' ומנה ויע' (ט) וע"י מוספתא תענית ט: ד"ה כש"ט, (י) וכן לקמן בסוגין כ"ט.]

תורה אור השלם

1. ויעמד עזרא הספר על מגדל עץ אשר עשו לדבר ויעמד אצלו מתחילה ושמע ויגה ויחזק ויחלקה ומעשה על ימיו ומשמאלו פקדה ומישאל ומלכה ויחשם ויחשבנה ויכריה משלם: נחמיה ח ד

גליון הש"ם

גמ' ואפי' אשה. ע"י ר"ה דף ג' ע"א חו"ט ד"ה הא ר' יהודה: שם בפני כבוד צבור. לקמן דף כ"ד ע"ב וז"ל: שם בפספד מוח שיעלה. ע"י תענית ד' כ"ט ע"ב מ"ד"ה צניו ובמשי: תוס' י"ח כ"ו וכו' והם תקנוהו להודיע ש"ע שרות. ע"י כבוד דף ד ע"א מ"ד"ה מנכ"ן ודף ד ע"ב מ"ד"ה אמר ר' יוחנן ודף כ"ז ע"ב חו"ט ד"ה והלכתא:

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה הני וכו' אצל לטפול לן כן בשבת וביום טוב מילכה וברית וסקילה לא ס"ל אז לא אשכחתי: (ב) ד"ה חזק מר אמר וכו' יחזר ויקרא מה שקרא השבועי וכן: (א) בא"י לו כד"ה של מנה ושבת אין צורך לקרות הדוכה כדאי לקמן דף כ"ט דהלכתא כ"ל ומיעוט צילמנו דמנכ"ן נמחק:

הגהות הגר"א

[א] נמרא הני שלשה חמשה שבעה כנגד מי כ"י כ"ל:

מוסף רש"י

דמצייל אצלו. כשנפילן על פניהם אין פושטין ידיהם ונחליהם אלא מטין על זרעיהן [וברכות דה]. כנגד ברכת כהנים. כשקרא ראשון ג' מיות והשני ז' ושלשי ז' מיות [סנהדרין י"ג]. כנגד שלשה שומרי הסף כ"י. לומר אשכחתי דמחיתא ושרעא שלשה מיות ושמע מניין השבעה והר"ר אליהו הנהיג את בני עירו שאפילו כשמוציאין שני ספרי תורות או שלשה נהגו מנהג זה שיקראו הראשונים הכל והמפטיר חזר וקרא ממה שקראו הראשונים וכן הנהיג רבינו משלם וכן נהגין עכשיו בכל כרפת ושינו את מנהג רש"י ורבותיו ור"מ והא שאין מוציאין ז' ספרי תורות ככל השבועות לקראו בשבת וציוס השבת כמו שעושין ציו"ט נראה לפי שאין צפרעה אלא שני פסוקים ואין קורין צמורה פחות מג' פסוקים ואין להתחיל צפרעה שלמעלה או לסיים צפרעה שלמעלה משום דלא הוי מענינו של יום ועוד י"ל לפי שצריך להפטיר בכל שבת מענינו של יום ואי קיינן בשל שבת א"כ יחא צריך להפטיר צדסליק מנייה היינו צבצת וא"כ יח כל ההפטרות מענין אחד ועוד י"ל לפי שלעולם אין קורין צפרעה שני בקרבנות אלא באותן שבצין לכפרה כדפירש לקמן פרק בני העיר (דף לא). שקורין בהן ציו"ט ומנהיג לשראל כאלו הקריבום אצל קרבנות שבת אינן צאין לכפרה ומש"ה אין קורין בהן: לא

הקורא עומד פרק שלישי מגילה

דמצייל אצלו. על צדיקה ולא נופלין על פניהן ממש לפי שאין אדם חשוד רשאי ליפול על פניו: הכי גרסינן **סנה דבי ר' ישמעאל היא: ציו"ט מאחרין לנא.** לצית הכנסת שצריך לערוח צטוודת יו"ט כן מפורש במסכת סופרים: **וממהרין לנא.** משום שמחת יום טוב:

וכשצט ממהרין לנא. שכבר תיקנו הכל מעצת שנת יופה למהר צילתן לקרות שמע כותמין: **וממהרין לנא.** משום עוגג שבת: **כרס כהנים.** שלשה תיבות צפסוק ראשון וחמשה צפסוק שני ושבעה צפסוק שלישי: **חמשה מרואי פני המלך ושבעה רואי פני המלך.** שבעה הם כדכתיב שבעת שרי פרס ומדי(א) ומנה יש חמשה חשויים כדכתיב צסוק מלכיים(ב). שלשה שומרי הסף צסוק ספר מלכיים(ג). וכנגדן תיקנו אלו מעין דבר מלכות: **דמישלם צעובדי.** תמים צמעשיו: **מפני כבוד סור.** שלא יחא כבוד תורה וכבוד נציא שיה ויזון למשום כבוד תורה הוא ולא משום חובה לאו ממנינא הוא: **כנגד ז' שקראו צפור.** לא פחת כל אחד מג' פסוקים: **ואם איפא.** דאינו עולה מן המנין הו לאו שמונה שקראו צמורה וכ"ד צעינן צנציא: כנגדו

הנ"י שא"ש וחמשה כנגד מ"י. אצל משה של יום הכפורים לא צני עד לקמן קשיא אמאי לא צני מ"ד של ראש חדש כנגד מי וכן של חולו של מועד וי"ל דקים ליה דטעמא דמוסף חשיב לטפוי מד גצרה אצל לטפוי כל כך (א) ציו"ט וציוה"כ ובצבת ס"ל משום

כרת וסקילה אי לא משכחין כנגד מ"י: **שבועה רואי פני המלך.** פירש הקוטורס דאחשורוש וקשיא לומר שתקנו חכמים כנגד ענינו של אותו רשע לכך פירש ר"ת אותו הכתובים צספר דרמיה (נצ) ובמלכיים (צ) כה) כתיב ה' וצירושלמי מפרש שהשנים שלא הוצרכו צמלכיים הם סופרי הדיינין: **אמר יעקב.** מנעה גרסינן שאם הוא מין ז' לא היה מוצרכו יעקב דהא כתיב שם רשעים ירקב (משלי ז'): **חד אמר עולה וחד אמר אין עולה.** פסק ר"מ דקיימא לן (ט) כמ"ד עולה ולכן אלו נהגין צמעיות צמנחה וצט"צ שהשלישי מפטיר וכן ציוס הכפורים צמנחה אצל צצצמות וציימים טובים וציוה"כ שחרי"ט המפטיר לא הוי מן המנין דכיון שמוטר להוסף עליהם יכולין אלו לעשות צמנחיהו אליבא דכולי עלמא דאי הוי הלכה כמ"ד אין עולה צצדינן שפיר ואפילו הוי נמי הלכה כמלן דאמר עולה מ"מ אין לחוש שהרי מותר להוסף ואע"ג דאמרין לקמן (דף כ"ט): חל להיות צולתה חלוה קורין שימא צולתה חלוה וחד צני תשא מכל מקום נהגו עכשיו לקרות המפטיר שהוא שמיני כל זה כדי לנהוג מנהגי וזמן שטעה וגמר כל הסדר של שבת יחזור ויקרא (א) השניעי וכן אם הוא יו"ט וקרא כל המנין שהוא צריך ושכ לקרות צצצות היוס יחזור ספר תורה ויקרא אחר צצצות היוס ואחרון שקרא קודם הוי כמלן דליתיה אצל צצצת של חנוכה או צצ"ח של חנוכה (א) אין צריך דליתא צילמדו חנוכה כל דהלכתא אין משגיחין צצצותה כל עיקר וימים שיש בהן קצנן מוסף גומר קדיש קודם ציוילא ספר תורה וציימים שאין בהן קצנן מוסף אין גומר קדיש קודם ובצבת לא יקרא פחות מחלד עשרים פסוקים לצעיה צני אלס כל חד ועד שלשה פסוקים וצמנחה וצניו וצממישי עשרה פסוקים ואם שכת ולא קרא כל כך יחזור ויקרא: **ציו"ט דמשום כבוד תורה הוא כנגדו נמי לא בעי.** וקשיאלפי

כג.

**עין משפט
נר מצוה**

לו א טושי"ע א"ח ס"י מקטע סעף א צבא"ה: לו ב טושי"ע א"ח ס"י רסו סעף צ: לח ג טושי"ע א"ח ס"י רפא צבא"ה: למ ד מ"י פ"ב מ"ג חפלה הלכה ז סגג עשין יע טושי"ע א"ח ס"י רפא סעף ג: מ ה ו מ"י שם הלכה ז [ג] טושי"ע שם סעף ד צבא"ה: מ ז מ"י שם הלכה ז טושי"ע א"ח ס"י רפא סעף א:

רבינו חננאל

ורבא כי נפלו על אפיהו דמצייל אצלו. פ"ד מטין לצדיק. וירושלמי (בבבא"ר) ובעבודה זרה] בחלולת פרק ו' ישמעאל בשם ר' אמר [בבבליא] בשם רבנן דתמן לא התיירו השתחויה אלא לתענית ציבור ובלבד על הצד. ר' ינאי ועירא בשם אבהיהו כל מי שאינו כשר כירושלמי שאם יפול על פניו יאמר לו מן השמים קום לו אל יפול ובלבד יחזיר על הצבור. ורב מפקד לבי רב אחא ורב אמר מפקד לאניש ביותה כד תהוון נפקין לתעניתא לא תהוון רבין כאורחין. ר' יונה וד' אחא רבנן על סטריהן. אמר ר' שמואל חמית ר' אבהו רביעי כי אורחיה. ביום טוב חמשה וביום הכפורים ששה כול. ואוקימנא לתנא דבי ר' ישמעאל, דחגי ביום טוב חמשה וביום הכפורים ששה ובשבת שבעה אין פוחתין מהן אבל מוסיפין עליהן. וכשמוסיפין ב קורין בספר תורה מאחרין לצאת, וכשפוחתין ממהרין לצאת. חגי ג' שקורין בשבת, כנגד ברכות כהנים. הפסוק הראשון שלש תיבות, והשני חמשה, והשלישי שבעה. חגי רב יוסף שלשה כנגד שומרי חסד, שני ואת שלשת שמרי חסד. חגי ר' יוחנן, ששה ריזים הכפורים כנגד ששה שעמדו מימינו של עזרא ומשמאלו, שני ויעמד אצלו מתחילה ושמע ועגיה ואוריה וחלקיה ומעשה על ימינו ומשמאלו פריה וגו'. וירושלמי משה התקין לישראל שיהיו קורין בתורה בשבת ובימים טובים ובראשי חודשים ובחולו של מועד, שנא וידבר משה את מועדי ה' אל בני ישראל. עזרא תיקן שיהיו קורין שלשה בתורה בשני ובחמישי ובשבת במנחה. אבל הקריאה בתורה מימות משה רבינו היתה שלא ישארו שלשה ימים בלא קריאה בתורה.

והוא תיקן טבילה לבעלי קרוין, ושיהו בחי דינין יושבין בעירות בשני ובחמישי, ושיהו רוכלין וכו'. הלעזות לא נהגו להיות קורין גה"ו, אלא אחד קורא כל הפרשה. היה אחד יודע כל הפרשה, קורא אותה כולה. שבעה יודעין שלשה פסוקין, כולן קורין אותן. אחד יודע שלשה פסוקין, קורא חזר וקורא. ר' זעירא בשם ר' יימיה העבד עולה ממנין שבעה. והא אסור לאדם ללמד עבדו תורה, חפירתו שלמד מעצמו או בשלמדו רבו כטבי. וידבר עולה מג' פסוקין. אמרו משמיה רבב שבעה חזן מן המפטיר. התיב ר' נתניה כול. תנו רבנן הכל עולין למנין שבעה אפילו אשה אפילו קטן, אבל אמרו חכמים אשה לא תיקרא בתורה מפני כבוד צבור. המפטיר שקרא בתורה, חד אמר עולה למנין שבעה וחד אמר אינו עולה. ואותבין על מאן דאמר אינו עולה למנין ז' אלא צריך ז' והוא, מיהא דתניא המפטיר בבבאי לא יפחת מכ"א פסוקין, ג' פסוקין לכל אחד, כנגד שבעה שקראו בתורה. ואם איתא דתמני בענן בהדי המפטיר, כ"ד פסוקי בענן. ופקינן המפטיר כיון דמשום כבוד תורה קרי, פ"י שלא יקרא בבבאים עד שקראו בתורה,

מכ"א פסוקין, ג' פסוקין לכל אחד, כנגד שבעה שקראו בתורה.